

NÉPLAP

AZ MDP HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XII. EVFOLYAM, 207. SZÁM

ARA: 50 FILLER

1955. SZEPT. 3., SZOMBAT

ŐSZI FELADATOK

(B. M.) Hajdú-Bihar megyében még a gabonacsata utolsó mozzanatai zajlanak. Egy-egy elkésett cseplőgép dorombol még, de lényegében a megye befejezte a cseplést és példamutatóan eleget tesz az állam iránti kötelezettségének. A nagy nyári feladat sikeres elvégzése, az a tény, hogy idejében végeztük az aratást, s a megyei cseplőgépek átlaga is országosan a legjobb, bizonyítja, hogy Hajdú-Bihar jól készítette a gabonacsatára, jól szervezte a munkát, s így juthatott el kedvező eredményekhez.

Most az a feladat, hogy az előttünk álló őszi teendőket is hasonló munkaszervezéssel és hasonló lendülettel végezzük. Jó gondal, alapos munkával takarítottuk be a gabonát, s most készülünk hasonló alaposan, hogy megvesszük a jövő évi még nagyobb termésnek. A jó őszi munkától rendkívül sok függ. Itt sem lehet elhárítani a feladatot, elhamarkodni semmit. A föld megkivánja a jó munkát, morzsálékos, üledett magyába kell tenni az őszi búzát, hogy jövőre is gazdagon fizessen. Gépállomásainkra nagy feladat hárul: mi bizonyunk abban, hogy ahogyan megállták helyüket a gabonacsatában, úgy az őszi feladatok végzésében is példamutatóak lesznek.

Megyénkben megnőtt a gépek becsülete. A javuló munka eredménye ez. Az egész ország tudja, hogy a legjobb géppalómási cseplőgépvezető Hajdú-Bihar megyében van. Kristóf Andor tetleni, Nagy Imre hajdúbüszörményi traktoros neve, mint a legtöbb gabonát elcseplők neve ismeretes az ország minden gépállomásán. Kristóf Andor több mint 90 vagon terményt engedett zsákba. Kedden este már behuzott a gépállomásra. Véget ért a nagy hajrá. Első lett eredményével a megyében és az országban is.

Kristóf Andor már az őszi munkára készül. Traktorát vizsgálgatja, a kisebb hibákat javíttatja, hogy a kabai határban a Dózsa és a Bocskai termelősövetkezetek földjén kezdje az őszi munkát. Így mutatja a megye első traktorosa a példát: minél előbb felkészülni, minél előbb hozzakezdeni az őszi munkához. A mezőgazdaság minden dolgozója számára ez most már a feladat. Vetni kell az őszi takarmánykeveréket, biborherét, lucernát, káposztarepét és a többi kora őszi vetésű növényeket.

Készülni kell a kapasnővények betakarítására. A burgonya, cukorrépa, kukorica sokkal bőségesebb termés ad ebben az esztendőben, mint tavaly. Ez igen örvéndes tény, de azt is jelenti, hogy sokkal több munka lesz a betakarítással. A burgonyának, a tengerinek hely kell. A burgonya nem rothadhat, a kukorica sem penészedhet, ha betakarítják, megfelelő tároló helyről kell gondoskodni. Különösen gazdagnak ígérkezik tengeritermésünk. Az egész megyében az állapítható meg, hogy ilyen magas termés begyűjtéséhez nincs elegendő, a követelményeknek megfelelő tengerigórnak. A legtöbb helyen nincs idő most már az előírásoknak megfelelő tengerigórnak építeni. Szükségmegoldásokhoz kell folyamodni. Gerendákhoz kell megépíteni a tengerigóra vázát, s ahol nincs lé, ott megteszi a napraforgókóro is, ahol nincs cserrep, ott jó a gallyakra dobott szalmareteg. Megvédjük így a tengerit az ázástól, a napraforgó közötti résekben pedig

szellőzik a tengeri, és nem penészedik. Mindenütt idejében készüljenek a tengeri tárolására, mert bizony nedves a tengeri. Jó idő járt rá és ha hálomra dobálják és akkor kapkodnak, hogy fedeleket kerítsenek rája, bizony egy-kettőre bemelegszik, bepenészedik.

A cukorrépa a megye legtöbb helyén az eddigi szakértői becslések szerint a tavalyinak kétszeres mennyiségét adja. Itt is nagy feladat vár nemcsak a cukorgyárakra, a vasútra, az átvétel és elszállítás gyors ütemű biztosítását tekintve, hanem nagy a feladat minden termelősövetkezetben, állami gazdaságban a hatalmas cukorrépa-táblák dús termésének letakarításánál. Nem tudhatjuk előre, hogy milyen lesz az időjárás. De az kétségtelen, hogy nem száraz az ős. A sáros utak pedig bontják a szállítást. Ha tehát elmulasztjuk az alkalmas időt a feladásra és a szállításra, rengeteg kilódást, vesződséget okozunk, de még sem tudjuk idejében a nagy termést az átvételi helyre szállítani. Össze kell tehát fogni, egymást segíteni igyekezővel, hogy egy-egy területről minél gyorsabban lekerüljön a cukorrépa.

A termelési bizottságok, a mezőgazdasági állandó bizottságok fokozottabban kell, hogy tevékenykedjenek. Törődjenek a munka, a föld várja a szántást, a vetést és ugyanakkor a kapások betakarítására is a körmükre fog égni, ha jó munkaszervezéssel eléje nem vágunk a bajnak.

Számításba kell venni, hogy az időjárás következtében bizony a kapások később érnek be, mint a megelőző esztendőben. Itt van a nehéz feladat, itt kell tervet készíteni. A hasznos termelési tapasztalatokkal rendelkezőkkel meg kell beszélni azokat a módokat, melyeknek segítségével az őszi munkatorló-dást elkerülhetjük, s betakarításnak, számlásnak, vetésnek úgy tegyünk eleget, hogy abból a termésnek kára sehol se legyen.

Ahhoz, hogy mi az őszi betakarítást gyors ütemben el tudjuk végezni, elengedhetetlenül szükséges, hogy a gépeket még jobban használjuk ki, mint a megelőző esztendőben. Az arató-cseplőgépeket szereljük át napraforgó aratásra, az egyes ekét pedig a kormánylemez leszerelésével cseplőmunkacsapat vezetőre, Róth Sándor ébresztőórával kombinált asztali lámpát kap jutalmul. A legjobb kombajnvezető szintén ébresztőórával kombinált asztali lámpát kap. A versenybizottság Tardi Mártonnak ítélte oda a jutalmat.

A két legjobb aratógépvezető szintén jutalmat kap. Megpedig Debreceni András egy fényképezőgépet, Burai Sándor pedig egy pár csizmát. Veress György traktoros, mivel a legjobb talajmunkát végezte géppel, szintén fényképezőgépet kap jutalmul. Egy-egy ébresztőórát kap a három legjobb cseplési ellenőr: Varga Magda (I. kerület), Szoboszlai László (II. kerület), Szilágyi Ilés (III. kerület). Ezüst cigarettatárcát, kar-

Ma nyitja kapuit az Országos Mezőgazdasági Kiállítás

Mezőgazdaságunk felszabadulás óta elért eredményeinek nagyszerű számadása a kiállítás

A mezőgazdasági kiállítás méreteiben alig pár holdnyi területtel nagyobb a tavalyinál, s mégis, tartalmaiban, gazdagságában azonban messze felülmúlja.

A főpavilon bejáratát termékek a tízevi hatalmas előrehaladást érzékeltető képek, rajzok, adatok fogadják a látogatót. Ezekből is kiválólag, milyen nagy segítséget adott a mezőgazdaságnak az új magyar szocialista ipar, elsősorban a gépipar.

A következő terem a mezőgazdaság fejlődésének három nagy határkövével, a föld-osztással, Rákosi Mátyás 1948. augusztus 20-i kecskeméti beszédével és a Központi Vezetőség ez év júliusi határozatával foglalkozik. A szomszédos teremben a szocialista mezőgazdaság másik nagy szektorának, az állami gazdaságoknak munkájába nyerünk bepillantást. Egy másik terem kiállításai anyaga a Szovjetuniótól kapott fel-

becsülhetetlen segítséget dokumentálja, s bemutatja a termelősövetkezetek fejlődését. A növénytermelési pavilonok gazdagságára jellemző, hogy több mint négyszáz helyről küldték fel terményeket. A múlt évi eredmények alapján 143 állami és kísérleti gazdaság, 183 termelősövetkezet, valamint 81 egyénileg dolgozó paraszt terményei szerepelnek a bemutatáson. 73 állami gazdaság, termelősövetkezet és egyéni dolgozó paraszt mutatja be gabonáját, múlt évi eredményeit.

Állattenyésztésünk eredményeit is láthatja majd a közönség. Bizonyára sok csodálójára lesz a nagydíjas Alarm 341-es fiatal mezei juhgyász biának. Az Alarm 341-es a kiállítás befejeztével a mesterséges megtermékenyítő állomásra kerül.

A szarvasmarhatenyésztés másik nagydíjasa a Csobokapusztai Állami Gazdaság Cu-

kor 82-es nevű tehene, amelynek tejhozama 13 600 liter. A magyar lötenyésztes évszázados hagyományaihoz méltó a kiállítás több mint 250 lova. A legpompásabb látványt talán a lipicai csődörököl összeállított mezei hegyesi ötösfogattal nyújtja, amelynek összeszokott győnyörű állatai szinte röptik maguk után a könnyű kocsi.

A sertésenyésztők több mint ötszáz sertést hoztak fel, a juhtenyésztők a tenyésztőjuhokból válogattak ki több mint négyszáz állatot. A baromfi-tenyésztés pavilonjában hajnalokint több mint száz kaktas kukorékol. Körülbelül ezer baromfi van itt együtt.

Bizonyára nagy sikere lesz a prémes állatok bemutatójának.

A mezőgazdasági gépek méltó helyet kaptak a kiállításban.

A gépészet pavilonján kívül körülbelül 30 000 négyzetméter területen mutatják be a

magyar gépeket. Körülbelül húsz olyan új és kísérleti állapotban lévő gépet állítottak ki, amely itt kerül először a nagyközönség elé. Gazdag anyagot mutatnak be külföldi vendégeink is. A három nagy nyugatnémet cég gyártmányai között is sok érdekes megoldás látható. Gazdag műsor, a vendéglátóüzemek gondos felkészültsége a biztosíték arra, hogy a látogatók azonkívül, hogy tanulhatnak, vásárolhatnak, jól is fogják érezni magukat a kiállításon.

Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás ma nyitlik.

Az innepi megnyitót Erdet Ferenc földművelésügyi miniszter mondja. A nagyközönség ma délután két órától tekintheti meg a kiállítást.

Az Országos Mezőgazdasági Kiállítást pénteken délután bemutatták a bel- és külföldi sajtó képviselőinek. Penyigeti Dénes földművelésügyi miniszterhelyettes tartott tájékoztatót.

DEBRECENBEN

holnap osztják ki a jutalmakat a mezőgazdaság dolgozóinak

A tegnapi délelőtt a debreceni tanácsháza mezőgazdasági osztályán a versenybizottság Balogh Endre elnökhelyettes elvtárs elnöklése alatt értékelte a mezőgazdaságban folyó munkaversenyt. Több mint két órán át tartó vita után a versenybizottság úgy döntött, hogy a következő termelősövetkezeteket, brigádokat és élenjáró dolgozókat jutalmazza meg az elmúlt időszakban végzett kiváló munkájáért.

Termelési eredményeit, a munkaszervezést, a munkafegyelmet és a soronlevő munkák időben való elvégzését szem előtt tartva a versenybizottság mint a mezőgazdasági munkában legjobb termelősövetkezetnek a gugyori Petőfi TSZ-nek ítélte oda az első díjat, egy kerékpárt. A második díjat — szintén kerékpárt — a macsi Új Hajnal TSZ kapja.

Rádiót kap a legjobb cseplő brigád, amelynek vezetője Kovács Béla. A legjobb cseplőmunkacsapat vezetője Róth Sándor ébresztőórával kombinált asztali lámpát kap jutalmul. A legjobb kombajnvezető szintén ébresztőórával kombinált asztali lámpát kap. A versenybizottság Tardi Mártonnak ítélte oda a jutalmat.

A két legjobb aratógépvezető szintén jutalmat kap. Megpedig Debreceni András egy fényképezőgépet, Burai Sándor pedig egy pár csizmát. Veress György traktoros, mivel a legjobb talajmunkát végezte géppel, szintén fényképezőgépet kap jutalmul. Egy-egy ébresztőórát kap a három legjobb cseplési ellenőr: Varga Magda (I. kerület), Szoboszlai László (II. kerület), Szilágyi Ilés (III. kerület). Ezüst cigarettatárcát, kar-

ót, bőr levélárcait, vagy töltőtollat kapnak jutalmul a mezőgazdasági munkában élenjáró vagy a beadásban példásan teljesítő egyénileg dolgozó parasztok. Az I. kerületből Pataki János kiváló termelési eredményéért, Bíró József állampolgári kötelezettségeinek példás teljesítéséért, Ugyanigy Nagy András és Nagy Lajos a II. kerületből, Mester Sándor és Perjesi Mihály a III. kerületből.

A legjobban dolgozó termelősövetkezeti brigád, a csereti Dózsa brigádja, melynek vezetője Kerékgyártó László egy táskagramofont kap jó munkájáért.

Jutalmat kapnak még minden kerületből a legjobb kaszások is. Az I. kerület legjobb kaszása Mészáros Sándor, a gugyori Petőfi TSZ tagja, aki 10 nap alatt 13 holdat és 1200 négyzetöleget aratott le. A II. kerület legjobb kaszása Kovács Imre, az ondódi Hunyadi TSZ tagja, aki 8 nap alatt 10 holdat aratott le, a III. kerület legjobb kaszása Fórtz Ferenc, a csereti Vörös Csillag TSZ tagja, aki 9 nap alatt 12 holdat aratott. Valamennyien karórát kapnak.

A legjobban termelési bizottság: a Bellegelő Termelési Bizottság, amelynek elnöke Róza János. A jutalom egy permetergép. Kerületenként a legjobbnak bizonyult mezőgazdasági bizottságok: az I. kerületben Király János, a II-ben B. Nagy István, a III-ban Galla József. Jutalmat kap még a legjobb tűzbiztonsági felelős, Jenei Áron.

A jutalmakat vasárnap reggel 9 órakor a tanácsházán ünnepélyes keretek között adják át a megjutalmazott élenjáró dolgozóknak.

Megkezdtek az őszi munkát a megye élenjáró termelősövetkezeteiben

A megye csaknem minden termelősövetkezetében lázasan folyik az őszi szántás-vetés előkészítése. A vetőmagcserét a legtöbb helyen a termelősövetkezetek már befejezték, hiszen jövőre is jó termést akarnak elérni. Azonban az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok több közszégen, így Hajdúhadházon, Hajdúdorogon, Hajdúviden nem veszik igénybe az állam által nyújtott lehetőséget a terméshozamok növelésére. Nemesített, nagy termést hozó Bánkúti 1201-es, Bánkúti Béta nemesített búza, Petkusi rozs és B. 40-es őszi árpa vetőmag igen sok helyen még nagy mennyiségben áll rendelkezésre. Debrecenben például nem kevesebb, mint ötszáz mázsa

Bánkúti 1201-es őszi búza vetőmagot cserélhetnek az egyéni termelőik, akiknek érdemes cserélni. Szokvány minőségű búzát a termelői azonos súlyú ólomzárólt, szelektorozott, nemesített vetőmagot kap, amely jó talajmunka és jó ápolás esetén igen magas termést hoz. A nagybébi Kossuth TSZ például egyik 103 holdas tábláján 18,7 mázsa átlagtermést takarított be a Bánkúti 1201-es harmadszaporítású búzából. Ugyanabból a búzából a komádi Új Barázda 100 holdon 18,8 mázsa átlagos termést ért el. Az Új Barázda 120 holdon vetett Bánkúti 1201-es búzát és átlagosan ekkora tábláról 15,6 mázsa termést takarított be.

Debrecen határában ötszáz holdat szántottak fel az őszi vetések alá

A debreceni határában számos termelősövetkezetben kezdtek meg az őszi szántás alá való szántást. Különösen a rozs és az árpa alá való szántás folyik most és már több mint ötszáz holdat szántottak fel, hogy a rozs és az őszi árpa ültetett talajba kerüljön. A homokon levő termelősövetkezetek közül jól folyik az őszi munka a halápi Bocskai, a csereti Dózsa, a bellegelői Lenin termelősövetkezetekben. A Leninben megkezdtek a műtrágya ki-szórását is, eddig szuper-

foszfátot és kálisót szórta le. Viszont meg kell jegyezni, hogy Debrecenben még nem kapták meg az igényelt pécus mennyiséget. A debreceni termelősövetkezetek és természetesen Debrecen Város Tanácsa szeretné, ha a Földművelésügyi Minisztérium segítené őket a pécus idejében való kiutalásával abban, hogy jövőre is érjék el az ideiglenes termésátlagokat. Jelenleg a debreceni termelők 22 vagon pécus igénylést teljes kielégítést várják.

A furtai Rákóczi TSZ már 150 holdon végezte el az őszi vetés alá való szántást

A megyében megkezdődött a vetés alá való szántás is. Eddig még csak öt termelősövetkezetből jelentettek eredményeket. Eddig a legeredményesebb munkát a furtai Rákóczi TSZ-ben végezték, ahol már 150 holdat felszántottak. A bárándi Rákóczi TSZ eddigi negyven holdas szántási eredményével a másodikként

A kora őszi mélyszántást a Hajdú-Bihar megyei Tanács mezőgazdasági osztályának értesítése szerint csak a hajdúbüszörményi termelősövetkezetekben kezdték meg. A II. Kongresszus TSZ-ben 40 holdat, a Zójában 45 holdat és a Ságváriban 15 holdat szántottak fel.

A bárándi Rákóczi és Uttörő TSZ példamutatása

A bárándi Rákóczi és Uttörő TSZ tagsága még a cseplés megkezdésekor elhatározta, hogy a közszégen példát mutató elsőnek teljesíti beadási kötelezettségét. Mind a két termelősövetkezet betartotta

ígéretét. A bárándi Rákóczi TSZ a kötelező beadásán kívül elsőnek adott be 156 mázsa szabadfelvásárlási gabonát. Az Uttörő TSZ tagsága is ígérethez híven teljesítette adott szavát. Gaál Zsigmond, Báránd

Nagy jelentőségű értekezlet a DISZ megyei bizottságon

A DISZ Hajdú-Bihar megyei bizottsága tegnap délután Perényi utca 1. szám alatt i. székben értekezletet tartott a járási, városi DISZ titkárok, népművelési osztályvezetők, TSB és MÖHOSZ vezetők részére. Az értekezleten a jelenlévők a DISZ előtt álló kulturális, népművelési, sport és honvédelmi feladatokról tárgyaltak meg. A DISZ megyei bizottság és népművelési osztály közös, egyéves munkatervét Taar Ferenc elvtárs, a Hajdú-Bihar megyei Tanács népművelési osztályának vezetője ismertette. A sport és honvédelemmel kapcsolatos DISZ feladatokat Vámos István elvtárs, a DISZ megyei bizottság Sportosztálya vezetője tartotta. Az értekezlet rövid beszámolója a következőkben közöljük.

Egy évszázad tanúja

Bevezetőként elárulom: a pusztán véletlen hozta felszínre Fabián néni nevét. Vasárnap épp róla volt szó az egyik Szecsenyi utcai borbély üzletében, amikor az öregekről folyt a beszéd... Hogy bár közel száz éves, de azért meggyúrja meg a levestestét, jól mozog, stb. stb.

Kedden aztán felkerestük Debrecen legidősebb polgárát. Már a Krudy Gyula utca elején jól tudják hol lakik Fabián Péterné, szül. Lőrinczi Sára. „Hogyan kerem, ismerjük... Forduljanak csak balra, ott mindjárt a kanyaron túl, a 14. szám alatt megtalálják” — magyarázza egy közep-korú asszony.

A 14-es számú ház kétablakos, takaros épület. Belépve a kapun, nem messze egy teraszes kertfűtől, a déli verandán, ott ül az öregasszony. Eppen ebédel. Moszdatlanul, szótlanul nézzük egy pillanatra. Arcára száz éves kor ellenére is rózsaszín pír volt az arca, de az idegesen repkedő szemek a erek kékvonalai az áttetszően vékony bőr alatt mégis jelzik, hogy nem mindennapi idővel állunk szembe.

Valóban, Fabián néni egy évszázad egyetlen élő tanúja itt, Debrecenben, még hozzá olyan évszázadé, mely Koszuthot, Aranyt, Gárdonyit, Frenkel Leó, Ady Endrét, József Attilát, a magyar kommunizmust adta a hazának. Elete mindennél megrázóbb és minden betűnél élesebb valóság. Vádrat, mely meghallgatásért kiált. Hatán voltak testvérek. Bősörmény határában nőtt fel cselédeskedésben. Fabián néni kilenc gyermek szünet. Közülük épp a múlt bűnének még ma sem tud győze, olvasni, pedig a legidősebb „gyermek”, özv. Szabó Sándorné már 72 éves. „A legfiatalabb Tanács Péterné is az 53 éves tapasztalás. Ha a szolgálatban eltöltött időt összeadjuk, talán még 200 éven is túlszerez az idő. Csak az apa, Fabián Péter 46 évig cselédeskedett, Fabián néni is 23 évet töltött el így, férje oldalán. Micsoda győtrődéssel telt napok voltak ezek. Ha pirkadatok már nem indítottak, bizony pokolba kívánta mindnyájukat a kulák. Persze este 10 órakor még talpaltak. Különösen sanyarú életük volt Péter Gáborék bősörményi portáján. Ennek a Péternek többszáz hold földje volt, de cselédei mégis derce (korpából süített) kenyéret ettek. Közben a nagyságos úr magtárában annyi gabona dohosodott, hogy bőven jutott volna belőle fel Bősörmény minden lakójának. Ilyen sors között persze nem is csoda, hogy Fabián néni bizony csak levelet tud a világ felől (éséről). Bár 4 hónap múlva betölti a száz esztendő, villamoson például még sohasem ült, a telefont se ismert. A ma nagyszerű masináról is, csak lányaitól értesült, mert hába van sok kapagép, körmösjóság (Fabián néni így nevezi az ekekapát meg a traktort) sajnos nem láthatja; mert gyengék már a szemei.

A sanyarú és nehéz fiatalok ellenére is Fabián néni oly szívesen és érdekesen tud az elmúlt század sokasairól beszélni. A férfiak legnagyobb része elsősorban falun bő gatyában és kék ingben járt, akkor, az 1860-as években. Ez volt az általános viselet. Az idősebb pásztoremberek és a cselédek még a hajukat is befőték, akár a nők.

A lányok, asszonyok, főleg bújójjú pruzslikzerű blúz viseltek, aztán durva gyapjúból szőtt szoknyák, amely olyan tömört volt, akár a paplan. A fiatal legények kalap-

Súlyos baleset a Járműjavító kocsiosztályán

Felrobbant egy bitumenszállító tartálykocsi előmelegítő csöve

Az elmúlt hónap elején javításra a Járműjavítóba egy bitumenszállító tartálykocsi futott be. Azért vittek be az üzembe a tartálykocsit, mert a bitumen behatolt az előmelegítő csöbe, ott megkötött. Ettől kellett megtszítani.

Vagács József intéző — csoportvezető —, miután az előmelegítő csöveket a tartálykocsiból kiserelték — utasítást adott Bodó László és Hajnal János lakatosoknak a munka elvégzésére.

A két dolgozó utasítást kapott

Vagács Józseftől, hogy a két és fél méter hosszú, mintegy kilencven milliméter belvágás, s négy milliméter vastag fali U-alakú csövek kiolvasztását tábori kohóban végezzék el úgy, hogy az olvasztást a cső nyitott végén kezdjék a lakatosok.

Bodó és Hajnal másnap tábori kohót kerítettek, beállították azt a kocsiosztály északi részén, a hármast és négyes javító vágányok között és munkához kezdtek. Előzőleg minden csövet átfutattak legelőmivel és meggyőződtek arról, hogy a bitumen nem tömítette el teljesen a csöveket. Ezután az első csövet két bakra helyezték s a cső zárt részén megkezdtek a kiolvasztást.

Előbb két kisebb meretű csövet olvasztottak így ki sikeresen, majd az első két és fél méteres csőből is sikerült kiolvasztani a bitumént. Amikor a két lakatos ezt a munkát végezte, Vagács intéző-csoportvezető jelen volt. Láta, hogy utasítása ellenére Hajnalék a csövek kiolvasztását nem a nyitott végén kezdték, hanem előbb a zárt végét olvasztották. Vagács József nem tett megjegyzést.

nem figyelmeztette Bodókat

Előbbi utasítása betartására. Ugyanigy megtekintette a munkát Szűcs József tartálykocsi reszortvezető is, de megjegyzést ő sem tett. A második cső olvasztása közben történt a baleset. Hajnal János éppen távol volt. Bodó foglalkozkodott a csövel. Melegítés közben, ahogy a bitumen olvadt, úgy tömte el a csövet, s a melegítés helyén a cső belső része légmentesen elzárult. A 900 fokra felhevült bitumen a csőben beizzott, begázasodott, s mivel a gáz kiutat nem talált, szétrobbantotta a csőfalat.

A robbanás következtében a cső szétnyílt, s egyik darabja három kocsisoron, mintegy tíz méter magasan átrepült a javító vágányok közé, ahol szerencsére senki sem tartózkodott. A tábori kohónál azonban ott volt Bodó László a robbanás pillanatában. A csőből kitérő izzó szúróláng Bodót érte, akinek meggyulladt az inge, azt dolgozótársai — akik leghamarább észrevették az esetet — úgy tépték le róla darabokban.

Pillanatok műve volt az egész,

de ez elegendő volt ahhoz, hogy összeessen Bodó László 26 éves lakatos — derekától homlokáig. A gyomorfall, melle, nyaka, arca és két karja égett meg Bodónak. Életveszélyes állapotban szállították a sebészeti kórházba. Napokig volt eszméletlenül, de amint az orvosok mondták, erős akaratral küzd sebei.

Ha a felelősséget vizsgáljuk, meg kell állapítanunk, hogy Vagács József intéző-csoportvezető felelős a balesetért. Minden művezető, reszortvezető, intéző-csoportvezető, vagy legyen beosztásának címe bármi, felelős a hozzája beosztott dolgozók testi épségéért. Annál inkább súlyos Vagács József felelőssége, mivel személyesen meggyőződött arról, hogy Hajnal és Bodó nem tartják be az utasítását, s ennek ellenére nem figyelmeztette őket a kötelező rendszabályok betartására. Azonnal le kellett volna állítani a munkát és felszólítani Bodókat, hogy a csöveket a nyitott végén kezdjék olvasztani. Felelőség terheli Szűcs József reszortvezetőt is. Ha elővigyázatosabb a két munkavezető, nem történt volna baleset. Vadász Ferenc

Az első tanítási nap az iskolákban

Pénteken reggel megkezdődött a tanítás az általános és a középiskolákban, valamint az egyetemeken is. Erdély-Grúz Tibor oktatásügyi miniszter az első tanítási nap reggelén rádióbeszédet mondott, amelyben üdvözölte a tanulókat, a pedagógusokat és a szülőket.

VÉGE AZ ARATÁSNAK,

megvan a kenyérünk — ezt olvassa ki az ember a terméset hatalmas képeskönyvből, s a szívet megtölti a biztos jövő nyugalma, a gondtalan vidámság. Robog az autó — a motor beindulását messze túlszárnyalja utasainak dala — Debrecen Város Tanácsa kultúrscsoportja megy, hogy a város közönségét átadja a tanyavilág dolgozóinak.

Lassan a fák mögé bukik a nap — esteledik. A gépkocsi lassít, letér az országútról, majd megáll a halápi csárda előtt. A csárda nagy, időálló épülete még képes az érkezőben egy pillanatra a régmúltat idézni. Könnyen oda képzelhető a tornácra egy gyolcsinges betyár, a ház előtti nagy perffa mellé egy hátasló. Mindez azonban csak pillanatokig... A vendégeknek nem sok idejük marad a romantikus képzelődésre, máris megjelennek a csárda gazdái, a Bocskai TSZ tagjai és a találkozás szívélyes hangulata feledtet mindent, ami a múlté.

A csárda ma tsz iroda, kultúrház. — Sok vihart látott falai közt hetenként mozog berreg, szobáiban, hol egykor a betyárok, szegénylegények húzódtak meg üldözők elől, ma a Bocskai TSZ vezetői harcolnak a nagyobb terméseredményekért, az ország

Az új élet kapujában

Levél Hosszúpályi egyéni dolgozó parasztjainak

Községünkben napról napra többen foglalkoznak a termelőszövetkezetbe való belépés gondolatával. Igaz, hogy sokan még gondolkoznak, gyötörődnek, hiszen nehéz megválni a régitől, a megszokottól. Magam is így voltam ezzel. Sokáig gondolkodtam, belépjek-e valamelyik tsz-be, vagy nem. 60 éves ember vagyok, megettém a kenyerem javát, hol bővebb, hol szűkebb esztendőket éltem. 30 éve gazdálkodok 11 hold örökölt földemen, a gazdálkodás gondja az időjárástól való rettegés, az adógond, soha sem szakadt le a vállamról. Gondtalan életet még sem tudtam magamnak biztosítani, pedig szorgalmas és tudásom legjavát adtam, hogy minél nagyobb jövedelmet csikarjak ki a földből. Ez azonban nemigen sikerült.

Újságolvasó ember vagyok. Naponta olvastam a Szabad Népből, hogy a termelőszövetkezet tagjai évente milyen nagy jövedelemhez jutnak, könnyebb, kevesebb munkával, mint mi, egyéni parasztok. Gondolkozni kezdtem és jobban megfigyeltem, hogy állnak nálunk Hosszúpályiban a tsz-ek. Sőt a tavaszon és a nyár elején meg is látogattam az Új Élet TSZ gazdaságát, megnéztem növényeit, állatait. Láttam, hogy sokkal nagyobb eredmények vannak, mint az egyéni parasztoknál és tagadhatatlanul szebbek a növényeik is. Hiszen őket a gép is segíti munkájukban. Erlelődtöt bennem, hogy mégis csak be kellene lépni a tsz-be. Ettől kezdve feleségemmel és ismerőseimmel sokat beszélgettünk a szövetkezetéről. Mikor meghallottam, hogy Hosszúpályiban új termelőszövetkezetet akarnak alakítani, magam is csatlakoztam hozzájuk. Elsők között tagja lettem az újonnan alakult Szabadtság TSZ-nek. Az anyám 6 holdjával összesen 17 holdat vittem be.

Nagy bizakodással vagyok, hiszen most már nekünk, az új tsz tagoknak is segítségünkre lesz a gép, elvégzi helyettünk a legnehezebb munkát. Közösségben, nagy darab földön jobban lesz alkalmunk a legújabb termelési módszerekkel dolgozni. Több lesz a jövedelmünk, erre számos példa van, akár a Petőfi, akár az Új Élet tagságának gazdagodását nézzük meg.

En arra kérem legjobb ismerőseimet — Szabó Sándor Akácsa utcai, Szabó Ferenc Gergely utcai, Atyi Munkárvörös Hadsereg útjai, Horváth Gyula Gergely utcai iakosokat, D. Nagy Sándort és továbbá a község valamennyi becsületes, jó munkájú, az újabb és a boldogulást kereső egyéni parasztokat, ne idegenkedjenek tovább a termelőszövetkezeti élettől. Lépjünk be a közösbe, akár a Szabadtság, Petőfi, vagy az Új Élet TSZ-be, nincs okuk a húzódozásra. Vágjanak neki bátran az útnak, előbb vagy utóbb úgyis mindenki meggyőződik a nagyüzemi gazdálkodás fölényéről. Az jár jobban, aki hamarabb választja ezt az utat, ahol az egyéni gond közös gonddá válik, a kamra is jobban megtelik. Kévéssék minél többen példamát,

PAPP IMRE, a hosszúpályi Szabadtság TSZ tagja

Megtaláltam számításomat a termelőszövetkezetben

Három éve vagyok tagja a Rákosi-telepi Dózsa Termelőszövetkezetnek. Mint minden évben, most is elmondhatom, hogy megtaláltam számításomat a szövetkezetben. Ebben az évben különösen gazdag termést takarítottunk be. Munkaegységként a tsz tagjai hét kiló búzát kaptak. De most egy néhány sorban magamról szeretnék írni. Augusztus hónappal bezárólag 235 munkaegységet értem el. Előlegként búzából 13 mázst vittem haza, ebből nagyobb mennyiséget szabadfelvásárlásra átadtam az államnak, így is marad bőven családom részére. A zárszámadásig mind búzából, mind árpából és más terményfélékből is lesz bőven juttatás. Nem ritka szövetkezetünkben az olyan tag, aki 35, 38 mázsa búzát vitt haza. A termelőszövetkezet példamutatóan teljesítette a cséplőgéptől a beadást, ugyanakkor a szabadfelvásárlásra szánt búza beadását is. Id. Horváth Józsefné Rákosi-telepi Dózsa TSZ,

A HALÁPI BOCSKAI TSZ-BEN

Robog az autó az országúton. A váltakozó tájakon nyárvegi csend terpeszkedik. Szerzte az út két oldalán kazlak, boglyák emelkednek, túl az apró kis tanyákon.

A parasztember munkája látástól valkúlság tart. A sötét még messze van, az előadást még nem lehet megkezdeni. A kultúrgárda tagjai csoportokba verődve szétszédnek a csárdát övező gazdaságban... Megcsodálják Dezsőt, a játékos bikaborjút, amely a jövő évi mezőgazdasági vásárnak lesz érdekessége, de nagy sikere van a húsz szép fejű tehénnek is. Juhász Imre állatgondozó elvtárs alig győz feladni a sok kérdésre. Kun Pirokska, a táncscsoport tagja nem tudja mi az a két hatalmas betonhenger az erdő szélén.

IMRE BÁCSI kissé meghökken — látszik rajta, hogy nem hiszi, hogy van még ember, aki nem ismeri a silót — de azért megmagyarázza: „Afféle befőtt ez a jószágunk, eddig 200 köbméter van belőle eltelve — mondja és hangjából kiérzik az éléskamráját mutogató háziasszony büszkesége.

Egy másik csoportnak Zilahy Imre elnök elvtárs magyaráz. Szavaiból kitűnik, hogy a halápi dolgozó parasztok már meglátták a szövetkezeti gazdálkodás előnyeit. Jelenleg tízen kérték felvételüket a csoportba. Móricz Ferenc, Balogh Józsefné még az aratás előtt beléptek. Wágner Nándorné kultúrfelelős a beadásról érdeklődik. Minden rendben van — feleli mosolyogva az elnök elvtárs — a III. kerület-

ben első volt a Bocskai TSZ a kenyérgabona beadásban. A tejet meg már a jövő évit hordjuk. Csak úgy röpöködnék a kérdések, valamennyire mosolygós, kielégítő a válasz. Van mit kérdezni, de van mivel válaszolni is.

Gyorsan telik az idő, egyszerre sötét lesz. A kultúrterem megtelik a környék dolgozó parasztjaival, most már a városiakon a sor... Jól felkészült a kultúrscsoport, a siker sem marad el. Viharos taps köszönti a „Szany legényes”, „Háromugrós lánytánc”, a „Miképcécsi csárdás” táncosait, majd harsány nevetéssel itélik el a bogaras bürokratát. (Van azonban ebben a nevetésben abból is, hogy „vigyázz városi tanács, mert ez olykor rád is vonatkozik”), majd a pörüljárt kulák esetén derülnek. Peregenek a számok, egyre fokozódik a vidámság, a jókedv, egyre érezhetőbb, hogy a közönség és a szereplők örök barátságát kötöttek. A műsor után óttágu tánczenekar húzza a talpalávalót, ropják a csárdást, a párok érzéssel követik a keringő dallamát — áll a bál kivilágos virradatig.

HAZAFELÉ ROBOG AZ AUTÓ

a kultúrscsoport tagjaival. Némán ülnek egymás mellett a kultúrosok, élményeiket rendezgetik magukban, s ha olykor pillantásaik találkoznak a hajnali szürkésben kereszttül, összemólyognak... Valamennyien arra gondolnak, jól érezték magukat, máskor is elmennek... K. J. J. J.

